

andres. Hedeselskabet oplyser f. Eks., at Nedslaget i de tørre Sommermaaneder, Juni, Juli og August, kan paavises at være større i de Egne, hvor man har begyndt at plante, end i dem, hvor Hede og Klit ligge nøgne og øde hen. Vi have maaske 5—6 Kvadratomile Klit endnu, som ligge og vente paa Beplantning. Jeg synes derfor, det var paa Tide, at Ministeren rørte paa sig og fortsatte Højres Gerning.

Ministeren sagde, at den naturlige Vej, man skal gaa, er at afvente Indstillinger fra Embedsmændene. Jeg skal tillade mig at oplyse, at den Mand, der i den længste Del af den Tid, den højtærede Minister har været ved Magten, har staaet for den øverste Ledelse af vort Klitvæsen, var adøde Kammerherre Thygeson, der fungerede der ude, til han var bleven næsten 100 Aar. Det er disse Embedsmænd, vi skulle vente paa! Denne omtrent 100aarige Embedsmand var sikkert en god Embedsmand under den nuværende Landbrugsminister. Det var en, som han kunde holde Trit med, som ikke løb uden om og ikke forhastede sig med at komme frem med sine Forslag. Nej, vi skulle ikke vente paa Embedsmændene. Vi have en ansvarlig Minister, hvis Pligt det er at varetage disse Forhold, og naar Ministeren forsømmer denne Pligt, er det Rigsdagsmændenes Pligt at paatale det. Jeg ved ogsaa, at naar jeg paataler dette Forhold, er jeg i Overensstemmelse med Befolkningen i de 4 vestjydske Amter, som netop er meget misfornøjet med, at Ministeren saaledes har standset denne Sag og stiller sig saa modvillig til at gaa videre.

Jeg skal derefter gøre nogle Bemærkninger om Spørgsmaalet om Mergeltransport. Det er et Spørgsmaal, som den højtærede Minister slet ikke omtalte i Gaar. Jeg maa derfor antage, at det hører til det rent absurde, som han slet ikke værdiger saa meget som en Bemærkning. Som jeg omtalte, første Gang jeg havde Ordet, er der paa Finansloven bevilget et Beløb af 50,000 Kr. dels til Mergeltransport, dels til Transport af Gødningskalk. Grunden til, at jeg har rejst dette Spørgsmaal, er den, at det for mig er oplyst, at naar Staten giver Tilskud til Transport af Mergel, kan der paavises Eksempler paa, at Ejerne af Mergellejerne forhøje Prisen. Som Eksempel nævnte jeg, hvad en af Hedeselskabets Ingeniører udtalte paa et Møde i Ringkøbing, nemlig, at Ejerne fik det Tilskud, som Staten gav, og at det var oplyst, at f. Eks. ved Kallejet ved Hjern havde Prisen tidligere været 21 Kr. pr. Vognlad-

ning, men efter at Staten har givet sit Tilskud, er den sat op til 30 Kr. Jeg siger, at naar dette kan paavises, gaa jo disse Penge i den rent forkerte Lomme. Det har dog aldrig været Meningen fra Statens Side, at vi skulde støtte Ejerne af Mergellejer, nej, vi vilde støtte Forbrugerne, saaledes at de kunde faa Mergel saa billigt som muligt.

Jeg tror, at den bedste Udvej her var, at Staten selv blev Ejer af Mergellejerne. Nu ere vi snart ved — hvis det ikke allerede er sket, det tør jeg ikke paastaa — at aabne Banen fra Viborg til Herning, en Bane, som netop vil komme til at gaa igennem store Strækninger af Heder, Moser og Kær, store Landstrækninger, som ligge og vente paa, at der kommer dygtige Folk og tage fat paa at tilplante eller opdyrke dem. Der er i Øjeblikket, saa vidt mig meddelt, Forhandlinger i Gang om paa Viborg—Aalestrup Banen ved Kjølens Station at erhverve et stort Mergelleje, og det er Meningen herfra at føre Mergelen ad den ny Bane ned til disse Strækninger, som ligge og vente paa at komme under Dyrkning. Men vilde det da ikke være formaaltstjenligt, om Staten i saadanne Tilfælde traadte til, erhvervede Mergellejerne og — det skulde jeg ikke have det mindste imod — uddelte Mergelen gratis, thi med denne Uddeling tror jeg, Misbrug ere udelukkede, da Folk ikke ville have mere Mergel, end de have Brug for. Man vilde derved sikre sig, at Statens store Tilskud til Mergel- og Kalktransport gik i de rigtige Lommer, at det kom dem til gode, som virkelig skulle have det. Det glædede mig derfor i Gaar at høre det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen) udtale sig om denne Sag. Jeg maa sige, at da han talte i Gaar, kom jeg til noget at forandre mit Syn paa et Forhold, han ofte tidligere har berørt. Han har ofte gjort sig til Talsmand for, at der skulde bygges Baner i det saakaldte jernbanetomme Rum i Jylland. Jeg har flere Gange tænkt: Mon det nu ogsaa virkelig er nyttigt at bygge Baner i disse Egne? Men efter at jeg er kommen til at se paa Spørgsmaalet om Muligheden af en Opdyrkning af store Strækninger af vort Land, tror jeg, at saadanne Baner, foruden den Indtægt, de ellers vilde kunne bringe, og den Nytte, de ellers vilde kunne gøre, vilde kunne gøre stor Nytte netop for Kultivering af de Egne, som nu ligge øde hen.

Angaaende det lille Spørgsmaal om Rejseunderstøttelse til Fiskere skal jeg